Tematyka działań Oczekiwane efekty	Metody i formy realizacji działań	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Podmioty z którymi szkoła współpracuje	Uwagi
2.	3.	4.	5.	6.	7.
T. Poznawanie własnych zasobów. Uczeń z pomocą nauczyciela, doradcy, psychologa: • Sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy (portfolio);	• zajęcia lekcyjne w ramach programu Biznes i zarządzanie, przygotowanie portfolio, godziny wychowawcze; • udział w grupowych i indywidualnych spotkaniach z doradcą zawodowym – badanie predyspozycji dostępnymi narzędziami (w tym w ramach obowiązkowych godzin z doradcą); wyrażanie zamierzeń i planów zawodowych na przyszłość, cechy charakteru, predyspozycje, moje hobby, zainteresowania, opis zaplanowanych czynności na przyszłość; • obserwacje i rozmowy z uczniami, rodzicami - budowanie i wzmacnianie samooceny uczniów; • praca indywidualna psychologa z uczniami – wzmacnianie mocnych stron ucznia, określanie obszarów do dalszego rozwoju, pomoc w określaniu predyspozycji do zawodu, wzmacnianie podjętych przez ucznia decyzji dotyczących dalszej edukacji;	w ciągu całego roku w miarę potrzeb	doradca zawodowy wychowawcy nauczyciele psycholog	PPP (orzeczenia i opinie, konsultacje)	
• Określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;	• udział w zajęciach przedmiotowych z wykorzystaniem metod aktywizujących (burza mózgów,	w ciągu całego roku	nauczyciele wychowawcy doradca zawodowy pedagog		

	dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe)- wspólna praca nad rozwiązaniem problemu; • rozmowy z nauczycielami/wychowawcami; • spotkania doradcze;		psycholog		
• Określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;	• rozmowy indywidualne wychowawcy z uczniami, ich rodzicami, szkolną pielęgniarką na temat stanu zdrowia; • zajęcia grupowe z doradcą, przeciwskazania do wykonywania określonych czynności, zadań; • rozmowy doradcze; • rozmowy w czasie lekcji na temat chorób, ograniczeń zdrowotnych, przeciwwskazań do wykonywania konkretnych zawodów ; • udział w zajęciach przedmiotowych -gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne; • rozmowy z wychowawcami, nauczycielami; • rozmowy doradcze;	w ciągu całego roku zgodnie z planami pracy dydaktyczno -wychowawczej	wychowawcy nauczyciele doradca pedagog psycholog	rodzice pielęgniarka PPP (orzeczenia i opinie w tym o niepełnosprawn.)	
• Rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;	• godziny wychowawcze, zajęcia przedmiotowe - trening komunikacji i zachowań społecznych; • mini-wykłady, pogadanki, debaty; • rozmowy indywidualne wychowawców, nauczycieli, psychologa, doradcy z uczniami w koniecznych przypadkach rodzicami;	w ciągu całego roku	wychowawcy nauczyciele psycholog doradca	pielęgniarka PPP (orzeczenia i opinie w tym o niepełnosprawn.)	

• Analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki • Określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.	• zajęcia w klasach I -IV z doradcą zawodowym, lekcje Biznes i zarządzanie, godziny wychowawcze; • pisanie, redagowanie tekstów szczególnie dotyczących pracy zawodowej; • sylwetki osób, które odniosły sukces (pojęcie kariery, sukcesu); • wyrażanie zamierzeń i planów zawodowych na przyszłość, • zajęcia na których poruszana jest tematyka wartości , odpowiedzialności, decyzyjności itp.(m.in. lekcje religii, godziny wychowawcze, lekcje Biznes i zarządzanie, języka polskiego, WOS i inne); • człowiek jako istota kreatywna, mająca wpływ na swój los; umiejętność prezentacji i autoprezentacji; wartości moralne w życiu człowieka. • spotkania indywidualne i grupowe z doradcą; • uwrażliwianie na sztukę, kulturę poprzez słuchanie, oglądanie, czytanie i analizowanie dzieł literackich, filmowych, artystycznych;	w ciągu całego roku w ciągu całego roku zgodnie z planami pracy dydaktyczno -wychowawczej	wychowawcy nauczyciele psycholog doradca nauczyciele wychowawcy doradca pedagog psycholog	rodzice	
T. Świat zawodów i rynek pracy. Uczeń: • Analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach	• zajęcia, rozmowy poświęcone współczesnemu rynkowi pracy; • burza mózgów; poszukiwanie pracy,	w ciągu całego roku zgodnie z	nauczyciele, wychowawcy, doradca	instytucje świadczące usługi dz na rzecz dzieci i	

i stanowiskach pracy oraz o możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;	przeglądanie ofert pracy, rozumienie treści ogłoszeń o pracę; • indywidualne sporządzenie życiorysu podania o pracę/listu motywacyjnego; • rozmowy o popularnych zawodach (związane z nimi czynności, predyspozycje, warunki pracy i zatrudnienia); • przedstawienie zawodów związanych z reprezentowanymi przedmiotami np. języki obce (tłumacz, lingwista, pracownik turystyki), historia i WOS (archiwista, prawnik, historyk sztuki), matematyka (ekonomista, informatyk), plastyka (projektant wnętrz, dekorator, stylista), wychowaniem fizycznym (trener, nauczyciel); • rozmowy na językach obcych (słownictwo związane ze światem zawodów i zatrudnieniem); • spotkania indywidualne i grupowe z doradcą zawodowym (informacje o zawodach, kwalifikacje), ; • angażowanie rodziców do poznawania określonych zawodów; • zajęcia z biznes i zarządzanie (prawo pracy, rynek pracodawcy, pracownika); • zajęcia z doradcą (informacje o rynku lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim) z wykorzystaniem informacji np. z PUP;	planami pracy dydaktyczno-wychowawczej cały rok zgodnie z planem pp, biznes i zarądzanie	Nauczyciele w tym biznes i zarządzanie doradca	młodzieży rodzice	

• Analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;	• burza mózgów; wyrażanie opinii na temat określonych zawodów; • korzystanie z czasie zajęć ze słownictwa związanego ze studiami i pracą w wymarzonej branży; • dzielenie się nauczycieli spostrzeżeniami (udzielanie rad związanych z wyborem zawodu).	cały rok	nauczyciele doradca	instytucje świadczące usługi dz na rzecz dzieci i młodzieży	
• Konfrontuje własne zasoby z zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy. • Określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;	• inspirowanie dyskusji na temat pracy dorywczej, doświadczeń zawodowych – praktyka, praktyki w określonych miejscach; • zajęcia grupowe z doradcą; różnorodne formy aktywizacji zawodowej;	cały rok zgodnie z planami pracy dydaktyczno-wychowawczej	nauczyciele wychowawcy doradca		
• Sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;	• praca w grupach; uczniowie sporządzają dokumenty aplikacyjne, • rozmowa z uczniami na temat poprawności przygotowanych aplikacji, • twórcze dyskusje na temat wymagań pracodawców (co zrobić, by Twoje dokumenty przekonały pracodawcę)	cały rok	nauczyciele wychowawcy doradca		
• Przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;	• w czasie rozmów, ćwiczeń na zajęciach przedmiotowych symulacje próbnej matury, rozmów kwalifikacyjnych – prezentacja siebie, przełamywanie barier; • zapoznanie z wymaganiami jakie musi spełniać pracownik na	cały rok	nauczyciele wychowawcy doradca psycholog		

• Charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej.	konkretnym stanowisku pracy (np. na lekcji historii pracownik archiwum); • w czasie gier symulacyjnych konfrontowanie swoich kompetencji do wymagań na konkretnym stanowisku pracy; • przedsiębiorstwo w gospodarce rynkowej (podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej); • człowiek w gospodarce rynkowej (rynek pracy i bezrobocie, prawo pracy, warunki zatrudnienia, rodzaje umów o pracę, motywy aktywności zawodowej, poszukiwanie pracy); • ćwiczenia, prezentacje pomysłów zakładania własnej firmy, działalności gospodarczej (proces zakładania firmy, konieczne warunki, pomysły);	zgodnie z planem zajęć biznes i zarządzanie	nauczyciele biznes i zarządzanie doradca		
T. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń: • Korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;	• korzystanie na lekcjach różnych przedmiotów z metod audiowizualnych - wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne; • korzystanie z zasobów szkolnej biblioteki i dostępu do internetu, szukanie ścieżek kształcenia formalnego i nieformalnego;	cały rok	nauczyciele doradca zawodowy nauczyciele biblioteki		

• Określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;	• zajęcia w czasie lekcji metodami aktywizującymi (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe)- wspólna praca nad rozwiązaniem problemu; • zajęcia grupowe i indywidualne rozmowy z doradcą (przykłady znanych osób z różnych środowisk zawodowych, którzy widzą potrzebę ciągłego uczenia się, wiązanie tego z sukcesem), • osiągnięcie motywacji i zdolności do indywidualnej i zbiorowej aktywności społecznej; • organizacja spotkania o charakterze edukacyjnym z rodzicami;	cały rok harmonogram spotkań z rodzicami (wywiadówki, godziny dostępności nauczycieli)	nauczyciele doradca	rodzice	
• Analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;	• poznanie na zajęciach z biznes i zarządzanie zajęciach z doradcą krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji; • młodzi Polacy podróżują i uczą się w kraju i za granicą, pracują w Polsce i krajach UE; • ochrona praw i wolności człowieka w Polsce, międzynarodowa ochrona praw człowieka, młody obywatel w urzędzie;	cały rok zgodnie z możliwościami instytucji współpracujących	nauczyciele doradca	instytucje świadczące usługi dz na rzecz dzieci i młodzieży	
• Wskazuje możliwości kontynuowania nauki.	• rozmowy indywidualne z uczniami (uczniowie potrafią zaplanować, wskazać gdzie, na jakich kierunkach, chcą kontynuować naukę, planują swoje życie zawodowe, edukacyjne); • przygotowanie i udział w targach	cały rok	wychowawcy nauczyciele doradca	rodzice	

	edukacyjnych *XXV Giełda pomysłów na życie*.	18.03.2026r.	doradca zawodowy pedagog p. K. Mikołajczyk psycholog wychowawcy	wyższe uczelnie PUP MCIZ CIiPKZ inne	
T. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń • Ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;	• w czasie zajęć grupowych, lekcyjnych poznają podstawowe zasad prawa i polskiego systemu prawnego, administracji publicznej, samorządu terytorialny, struktura społeczeństwa, swoich praw; • w czasie spotkań grupowych, indywidualnych określa swoje cele, zadania i działania na przyszłość (zawodowo-edukacyjną), bierze pod uwagę swoje predyspozycje, cechy osobowości, umiejętności, stan zdrowia, potrzeby społeczne i swoje;	cały rok zgodnie z planami pracy dydaktyczno-wychowawczej	nauczyciele wychowawcy doradca zawodowy		
• Sporządza indywidualny plan działania -planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;	• człowiek jako istota przedsiębiorcza (dokonywanie samooceny, motywy aktywności zawodowej człowieka, wyznaczenie celów i zadań, planowanie, podejmowanie decyzji, organizacja pracy) • komunikacja interpersonalna, autoprezentacja; • dokumentacja związana z poszukiwaniem pracy i podejmowaniem pracy (dokumenty aplikacyjne, portfolio);	cały rok zgodnie z planami pracy dydaktyczno-wychowawczej	nauczyciele wychowawcy doradca		
• Dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i	• każdy uczeń podejmuje	cały rok	wychowawcy	rodzice	

określonymi celami zawodowymi.	indywidualną decyzje związaną z dalszą ścieżką kształcenia lub ścieżką zawodową; • uczniowie mają świadomość konsekwencji swoich wyborów.		doradca psycholog		

Realizując *Program doradztwa zawodowego* w roku szkolnym 2025/2026 należy brać pod uwagę między innymi:

- jeden z priorytetów MEN na bieżący rok szkolny: „Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego”,
- poważne zawirowania ekonomiczne, wojnę w Ukrainie, inflację,
- zdewaluowanie się w ostatnim czasie posiadania studiów na rzecz konkretnych umiejętności i wysokich kompetencji społecznych,
- widoczny spadek motywacji uczniów do działania, angażowania się, do nauki.

W widoczny sposób wpływa to na postawę niektórych maturzystów. Te zmiany mogą przyczyniać się do lęku o swoją pracę, przyszłość, zdrowie, kondycję finansową rodziny. Czynniki te mogą mieć wpływ na decyzje związane z planowaniem ścieżki kariery zawodowej naszych uczniów.

Przygotowanie dokumentu poprzedziła analiza wyników przeprowadzonej Ewaluacji WSDZ i Diagnozy, w której zawarto zagadnienia związane z doradztwem. W ramach wrześniowej diagnozy przeprowadzono ankietę (w dniach 02.09.25 r. - 05.09.25 r.), w której wzięło udział 372 uczniów, 123 rodziców i 37 nauczycieli.

Z analizy ankiety uczniów między innymi wynika, że w zakresie doradztwa zawodowego;

- 167 osób (44,9%) deklaruje, że nie ma problemów w zakresie planowania swojej przyszłości edukacyjno-zawodowej.
- 129 osób (34,7%) ma problem z ich określeniem:
  - ✓ swoich zainteresowań, zdolności, umiejętności - 109 osób (29,3%)
  - ✓ trudności z wyborem właściwej uczelni/kierunku - 88 osób (23,7%)

- ✓ charakteru przyszłej pracy/zawodu - 83 osoby (22,3%)
- ✓ trudności z wyznaczeniem wartości i celów życiowych 68 uczniów (18,3%)
- ✓ trudności z wybraniem właściwego profilu kształcenia 53 osoby (14,2%)

Kolejne pytanie ankietowe dotyczyło propozycji form pracy, które mogłyby pomóc uczniom w świadomym wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej:

- zajęcia obejmujące "spotkania z różnymi zawodami" 81 osób (39,9%)
- zajęcia związane z rynkiem pracy i ofertą uczelni. 43 osoby (21,2%)
- zajęcia grupowe/klasowe z doradcą zawodowym/wychowawcą na temat współczesnego rynku pracy 41 osób (20,2%)
- zajęcia grupowe/klasowe z doradcą zawodowym/wychowawcą na temat poznawania świata zawodów 40 osób (po 19,7%)
- indywidualne spotkania ze szkolnym doradcą zawodowym 34 osoby (16,7%)
- zajęcia grupowe/klasowe z doradcą zawodowym/wychowawcą na temat poznawania swoich mocnych i słabych stron 34 osoby (16,7%)

Szczegóły wyników ankiety uczniów, rodziców i nauczycieli znajduje się w załączniku do programu. Wszyscy badani nauczyciele w swojej dotychczasowej pracy wspierają młodzież w zakresie doradztwa zawodowego.

Wnioski:

1. Zdecydowana większość młodzieży potrzebuje wsparcia w zakresie doradztwa zawodowego (pomocy w określeniu predyspozycji, określeniu celów, wyboru uczelni.
2. Młodzież widzi potrzebę rozwijania w szkole swoich talentów, zdolności, predyspozycji w dodatkowych zajęciach.
3. Prowadzić indywidualne i grupowe zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.
4. Kontynuować współpracę ze szkolnymi specjalistami, w celu dostosowania właściwych form wsparcia i pomocy uczniom.
5. Dalej wspierać uczniów w obszarze doradztwa zawodowego, by ułatwić im podejmowanie świadomych decyzji.
6. Wspierać działania doradcy zawodowego, poprzez zaangażowanie wszystkich nauczycieli.